

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard, at vi gerne vil være med til at afprøve alle muligheder, og som parlamentarikere har vi jo nogle knapper, vi kan trykke på, bl.a. ved at udnytte de parlamentariske kanaler. Men netop derfor fremhævede jeg også i min tale, at vi på både regerings- og parlamentarisk niveau skal presse på gennem de organisationer, hvor vi møder tyrkerne, for at opnå en fredelig løsning.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu skal vi passe på ikke at ryge uden for forretningsordenen; det er jeg godt klar over, og den strenge formand sidder jo i sædet. Men hr. Søren Søndergaard er jo vidende om, at der ad mange kanaler foretages mange forsøg på at skabe disse kontakter, og jeg vil bl.a. nævne den danske Helsingforskomité, som har meget ambitiøse planer om at få kontakter til PKK og den tyrkiske regering med nordisk og tysk parlamentarisk opbakning. Det kan godt være, det er naivt, men det er i det mindste idealistisk, og der bliver altså gjort nogle ting.

Ulla Tørnæs (V):

Da Venstres ordfører, hr. Jens Hald Madsen, desværre ikke kan være til stede i dag, skal jeg på Venstres vegne fremføre ordførertalen. Jeg vil imidlertid gerne indlede med at takke udenrigsministeren for en god og grundig gennemgang af den aktuelle tyrkiske politiske situation, som Venstre fuldt ud kan tilslutte sig.

Venstre er naturligvis dybt bekymret over menneskerettighedssituationen i Tyrkiet. Det er altid alvorligt, også i andre sammenhænge, end når det gælder Tyrkiet, når de fundamentale menneskerettigheder trædes under fode og ikke respekteres. Vi må aldrig nå dertil, at vi lukker øjnene for kendsgerningerne, nøjagtig som det f.eks. skete under det kommunistiske styre i de tidligere Warszawapagtlande, hvor også mange danske politikere ikke ville se sandheden i øjnene. Man lukkede øjnene og accepterede alvorlige krænkelser af menneskerettighederne.

Vi kan ikke acceptere, at den tyrkiske regering tilsyneladende forsøger at løse problemet med det kurdiske mindretal i Tyrkiet gennem anvendelse af militære midler og undertrykkelse af de fundamentale menneskerettigheder. Men vi kan heller ikke acceptere PKK's terrorisme, og vi er derfor meget tilfredse med, at

udenrigsministeren i sin tale understregede, at Danmark sammen med sine partnere tager kraftigt afstand fra PKK's terrorisme.

Det kurdiske spørgsmål skal løses gennem politiske forhandlinger og ikke ved brug af militær eller terror, og i forbindelse med den foregående ordduel vil jeg blot understrege, at Venstre på ingen måde ønsker at opfordre den danske regering til at opfordre de tyrkiske myndigheder til at forhandle med PKK.

Tyrkiet er, som udenrigsministeren også var inde på, en mangeårig partner for Danmark, og Tyrkiet har med sin centrale geografiske placering mellem Øst og Vest til alle tider spillet en vigtig rolle. Vi samarbejder med Tyrkiet i NATO, Europarådet, OSCE og EU. Gennem disse internationale samarbejdsorganer skal Danmark sammen med de øvrige medlemmer lægge pres på Tyrkiet for at sikre respekt for menneskerettighederne, herunder naturligvis også respekten for nationale mindretal, dvs. mindretallets ret til at bruge deres eget sprog og opretholde deres kulturelle identitet. Det må naturligvis også gælde for det kurdiske folk i Tyrkiet.

I den sammenhæng er det værd at pege på, at i Europarådet er Tyrkiet ofte på dagsordenen, og det er vigtigt for Venstre at understrege, at man efter vores opfattelse ikke gavner situationen i Tyrkiet ved at isolere landet. Vi skal fastholde Tyrkiet i det internationale samarbejde. Tyrkiet har altid været broen mellem Øst og Vest, og det ønsker vi fortsat landet skal være. Vi ønsker at sikre den fortsatte vestlige orientering i Tyrkiet, for det vil ikke gavne menneskerettighederne i Tyrkiet, hvis vi isolerer Tyrkiet fra det øvrige Europa. Kun gennem øget samarbejde og samhandel kan vi være med til at presse på over for de tyrkiske myndigheder. Øget samhandel vil medvirke til at hæve levestandarden i Tyrkiet, og det vil automatisk medføre et øget uddannelsesniveau. Venstre var derfor tilhænger af den toldunion mellem EU og Tyrkiet, der trådte i kraft den 1. januar 1996, og som på sigt vil medføre øget handel med Tyrkiet.

Venstre kan til gengæld ikke acceptere, når de tyrkiske myndigheder sortlister danske statsborgere, heriblandt to folketingsmedlemmer. Når det sker, må vi selvfølgelig sige fra, for det er klart uacceptabelt. I forbindelse med sortlisteringen af de danske statsborgere vil jeg gerne benytte lejligheden til at opfordre de tyrkiske myndigheder til snarest muligt at ophæve dette indrejseforbud.